

راهکارهای توانمندسازی مددجویان از منظر مددکاری اجتماعی

توانمندسازی (Empowerment) در حرفه مددکاری اجتماعی مفهومی است که از اهمیت خاصی برخوردار است و به تعبیری شالوده مددکاری اجتماعی بر آن بنا نهاده شده است. توانمندسازی تغییر و توسعه ظرفیت‌ها برای درک نیاز برای تغییرات وسیع‌تر در گروه‌ها و جوامع را شامل می‌شود. توانمندسازی فرآیند تغییر ناتوانی و افزایش کنترل سازمان بر محیط است و در آن بر افزایش خود تصمیم‌گیری مددجویان سازمان تأکید می‌گردد. اهداف عمده توانمندسازی عبارتند از: عدالت اجتماعی، ایجاد امنیت، برابری اجتماعی و سیاسی، حمایت دو جانبه و یادگیری مشارکتی، برداشتن گام‌های کوچک برای رسیدن به اهداف بزرگ.

نظر به اینکه مددکاری اجتماعی در مسیر توانمندسازی مددجویان نیازمند کاربری راهکارهای مختلفی است و این راهکارها با توجه به ویژگی‌های فردی، خانوادگی، توانایی‌های اقتصادی، منزلت و موقعیت اجتماعی و ... باید متفاوت باشد و نظر به سیاست‌های در پیش گرفته از سوی سازمان‌های حمایتی (بهبودی، کمیته امداد و ...) در ایران مبنی بر کوچک‌سازی و ایجاد مسیر توانمندسازی مددجویان و خروج آنان از سیستم حمایتی در جمع تلگرامی مددکاران اجتماعی متشکل از اساتید، دانش‌آموختگان و دانشجویان مددکاری اجتماعی سوالی بر این اساس طرح گردید که: **راهکارهای توانمندسازی مددجویان از منظر مددکاری اجتماعی چیست؟**

گردآوری داده‌ها در فضای تلگرام و با مشارکت حداکثری اعضای گروه تلگرام مددکاران اجتماعی ایرانیان صورت گرفت. داده‌های گردآوری شده با روش تحلیل محتوای گرینهایم و لاندمن (۲۰۰۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جدول زیر راهکارهای توانمندسازی مددجویان از دیدگاه مددکاری اجتماعی راه نمایش می‌دهد.

راهکارهای توانمندسازی مددجویان از منظر مددکاری اجتماعی

درون مایه	طبقات اصلی	کدهای اولیه
<p>سیستماتیک محوری لازمه توانمندسازی مددجویان</p>	<p>تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی</p>	<p>اصلاح و بازنگری قوانین اصلاح زیرساخت‌های اقتصادی حاکمیت نگرش سیستمی در برنامه‌ریزی‌های کلان برنامه‌ریزی اجتماعی با تمرکز بر بومی‌سازی توانمندسازی و آموزش مداوم کارکنان سازمان‌های حمایتی به کارگیری افراد متخصص در پست مددکاری اجتماعی شفاف‌سازی در خصوص خدمات ارائه شده سازمان آگاه‌سازی مددجویان در خصوص مقطعی بودن خدمات جایگزینی خدمات قرض الحسنه به جای خدمات بلاعوض</p>
	<p>فرآیند مشاوره فردی و خانوادگی با تأکید بر آموزش پایدار</p>	<p>به کارگیری ظرفیت‌های فردی و خانوادگی در مسیر توانمندسازی سنجش سلامت جسمانی و روانی مددجویان آموزش مهارت‌های زندگی آموزش مهارت‌های حل مسأله مشارکت فعال در مسیر توانمندسازی شناسایی توانایی‌ها و تقویت آن ایجاد حس نیاز به تغییر مقابله با پذیرش فرهنگ فقر به واسطه آموزش</p>

	بازتوانی اجتماعی	آموزش مهارت‌های خود اشتغالی حمایت از طرح‌های خود اشتغالی شناسایی موانع فردی-اجتماعی خود اشتغالی ایجاد زمینه کار در منزل تقویت شبکه اجتماعی مددجویان تشکیل تعاونی‌های تولیدی جذب خیرین و فعالان اجتماعی
--	------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------